

Miljöberättelse Göteborgs begravnings-samfällighet 2023

Miljöberättelsen avser perioden 1 januari 2023 till 31 december 2023.

Verksamhetens miljöarbete

Göteborgs begravnings-samfällighet är huvudman för begravningsverksamheten i Göteborgs stad. Vi ansvarar för gravsättningar, kremering och allmän skötsel av stadens allmänna begravningsplatser. Vi erbjuder också gravskötsel till gravrättsinnehavare. Hela verksamheten omfattas av miljödiplomeringen.

Vi har varit miljödiplomerade enligt Svensk miljöbas sedan 2013.

Våra betydande miljöaspekter

- Krematoriet
- Transporter – med egna fordon, transport av jord, grus och sand, inköpta kistransporter
- Stora upphandlingar
- Inköp av vår- och sommarblommor
- Biologisk mångfald
- Begravningsplatser som rofyllda platser i stadsmiljön
- Elförbrukning
- Vattenanvändning
- Avfall till förbränning
- Kompostering av trädgårdsavfall

Våra miljömål

1. År 2030 ska Göteborgs begravnings-samfällighet vara en fossilfri verksamhet. I målet inkluderas utsläpp i den egna verksamheten, utsläpp från el- och fjärrvärme, tjänsteresor, inköpta transporter och godstransporter från våra leverantörer till oss.
2. År 2030 ska det finnas goda förutsättningar för biologisk mångfald på våra begravningsplatser, med hänsyn taget till det biologiska kulturarvet och vårt huvuduppdrag.
3. År 2035 ska verksamhetens resursanvändning vara hållbar och cirkulär. En plan för målet kommer att presenteras för styrelsen hösten 2024.

Genomförda miljöförbättringar under 2023

- I november/december slutfördes utbytet av fyra gamla krematorieugnar mot två nya. Arbetet påbörjades hösten 2022. Nu har vi sammanlagt sex krematorieugnar och alla värms med det förnybara bränslet rapsmetylester, RME, som är gjort på raps.
- Vi har installerat tre nya laddplatser för elbilar. Totalt har vi nu 16 laddplatser. Vi har också köpt in två eldrivna personbilar och köpt in ett större antal batteridrivna grästrimmare.
- Vi har tagit fram en handlingsplan för vårt långsiktiga mål om goda förutsättningar för biologisk mångfald på våra begravningsplatser.
- Vi har ett pågående arbete där vi bekämpar främmande invasiva arter som växer på våra begravningsplatser. Vi arbetar med att ta bort gul skunkkalla, jättebalsamin, jätteloka, blomsterlupin och parkslide.
- Vi har skapat två platser där vi kan spara schaktmassor i väntan på återanvändning. Platserna är anmälda till miljöförvaltningen och godkända.

Sammanställning av nyckeltal

Miljöaspekt	Indikatorer/ nyckeltal	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Elförbrukning	Inköpt el (MWh/år)	2 619	2 547	2 834	2 807	2 637
Vatten- användning	Inköpt vatten (kubikmeter/år)	36 065	49 566	51 153	81 822	59 001
Transporter	Inköpt drivmedel (kubikmeter/år)	90	99	101	94	94
	Andel biodrivmedel	64 %	62 %	69 %	61%	69 %
	Inköpt material – jord, grus, sand (ton/år)	3 368	3 331	4 380	3 538	3 065
	Transport av inköpt material – jord, grus, sand (tonkilometer ¹⁾)	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	49 989
Avfall till förbränning	Brännbart + avfall till sortering (ton/år)	283 + 86	294 + 74	270 + 84	295 + 68	230 + 49
Egen kompostering av trädgårdsavfall	Färdig jord (kubikmeter/år)	2 350	2 250	2 400	700	1 700
Krematoriet	Bränsleförbrukning (liter/kremation)	30,5	21,8	18,6	21,3	23,0
	Andel biobränsle	83,6 %	76 %	74 %	78,6 %	100 %
	Bypassdrift ²⁾ (timmar)	i.u.	24	15	22,5	19,9
Biologisk mångfald	Antal biodepåer och högstubbar (stycken)	20	24	24	36	36
	Yta med höggräs (hektar)	11,4	10,1	10,1	11,6	11,6

¹⁾ Tonkilometer tar hänsyn till både mängd och sträcka för transporten. Exempel: 15 ton som transporteras tio kilometer blir 150 tonkilometer.

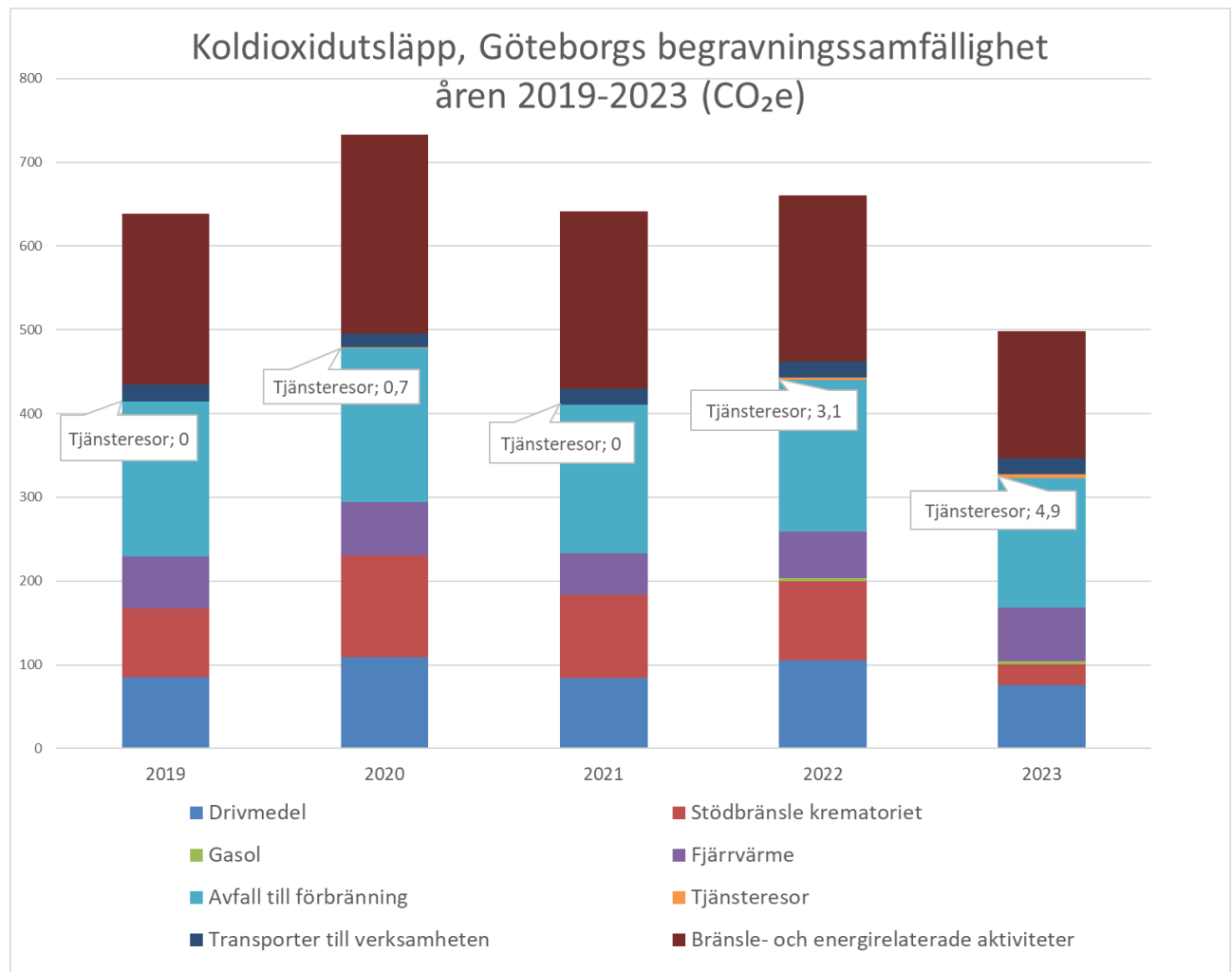
²⁾ Vid driftstörningar kan delar av en kremation ske utan rökgasrening. Här anges samlade tiden för samtliga kremationsugnar.

Klimatredovisning

Diagrammet nedan visar verksamhetens klimatpåverkande utsläpp under åren 2019 till 2023.

Vi redovisar utsläpp i den egna verksamheten från drivmedel, stödbränsle i krematoriet och gasol (scope 1), samt utsläpp från fjärrvärme och el (scope 2). Elen syns dock inte i diagrammet nedan eftersom vi köper fossilfri el.

Allt vi köper in ger upphov till klimatpåverkande utsläpp under produktion och transport (scope 3), men vi väljer att bara redovisa några utsläpp i den kategorin eftersom vi saknar exakta siffror på det mesta. Det vi redovisar av scope 3 är tjänsteresor och godstransporter från leverantör till oss, eftersom dessa är en del av vårt klimatmål. Vi redovisar också avfall till förbränning och utsläpp från bränsle- och energirelaterade aktiviteter (produktion av drivmedel och likande), eftersom de är de enskilt största posterna i scope 3 för vår del.

Kommentarer till nyckeltal och klimatredovisning

Klimatredovisningen

Våra utsläpp från scope 1 och scope 2 förra året var 169 ton koldioxidekvivalenter. Motsvarande siffra år 2014 var 503 ton. Den största delen av minskningen beror på att vi ersatt det mesta av dieseln till våra fordon med biodiesel (HVO 100) och att vi bytt stödbränsle i krematoriet från eldningsolja till biobränsle (RME).

De redovisade utsläppen från scope 3 uppgick förra året till 330 ton koldioxidekvivalenter. Motsvarande siffra år 2018 var 552 ton. Den största delen av minskningen beror även här på att vi bytt till biodrivmedel. Från och med 2022 redovisar vi utsläpp från gasol och resor i tjänsten med egen bil. 2019-2021 inkluderades bara flygresor i tjänsteresorna.

Elförbrukning

Klimatpåverkan från elförbrukningen är låg, men förbrukningen är hög. Vi har gjort en del energibesparande åtgärder, men de märks inte mycket i statistiken. Variationen som syns i tabellen beror främst på om det varit en kall eller mild vinter.

Vattenanvändning

2022 hade vi en större vattenläcka på en av våra begravningsplatser. Förutom vattenläckor påverkas vattenanvändningen av om det är torra eller regnrika somrar.

Transporter

De flesta av våra fordon drivs med biodiesel (HVO 100) eller el. Därför är andelen biodrivmedel hög. Till gräsklippare och handhållna maskiner använder vi mycket alkylatbensin som är ett fossilt bränsle. Under de senaste åren har vi bytt ut många bensindrivna maskiner till batteridrivna. 2023 börjar det synas i en minskad användning av alkylatbensin.

Inköpen av jord, grus och sand var extra hög år 2021 eftersom vi gjorde några större entreprenader i egen regi som krävde mycket material. Från och med år 2023 redovisas transporter av jord, grus och sand även som tonkilometer. Det är för att förtydliga kopplingen till utsläpp av växthusgaser.

Avfall till förbränning

Sedan 2019 har vi blivit bättre på att sortera vårt avfall, men den totala mängden avfall har vi hittills inte lyckats minska. 2021 gjorde vi en enklare avfallskartläggning där vi konstaterade att mycket av avfallet kom från städning av gravar och sopkärlen där våra besökare kan slänga skräp.

Egen kompostering av trädgårdsavfall

Vi har tre komposter. 2022 harpades mindre jord än normalt på Kvibergs kyrkogård. Därför har mängden färdig jord gått ner 2022.

Krematoriet

Till och med 2022 hade vi fyra krematorieugnar som värmdes med biobränsle (RME) och fyra som värmdes med eldningsolja. I slutet av 2022 stängdes de sistnämnda ned för att ersättas med två som värms med biobränsle. Därför användes ingen eldningsolja i krematoriet under 2023. Under åren 2019-2021 har vi arbetat med att trimma in ugnarna, vilket gjort att bränsleförbrukningen per kremation har minskat.

Biologisk mångfald

2022 skapade vi tio nya högstubbar på ett skogigt kvarter med urngravar på Billdals kyrkogård.

Utvärderad och godkänd av ledningen

Datum: 2024-08-12

Erik Gedeck, Förvaltningschef